

॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंठीये भारतमावदीपे ऊनशिखिदधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २२९ ॥ ॥ ४३ ॥ श्रियेति ॥ १ ॥ २ ॥
 ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ विवक्षंतं अभिजिन्क्षत्रस्य पतनान्नक्षत्रसंख्याकथं समाभवेदिति प्रष्टुमिच्छंतं शक्रः स्कंदः किं कार्यमित्यब्रवीत् ॥ ७ ॥ कन्यसीकनिष्ठा वनंगता अधिकारं त्यक्तेति शेषः ॥ ८ ॥

अजातैवयिनिर्दिष्टातवपत्नीस्वयं भुवा ॥ तस्मात्त्वमस्याविधिवत्याणि मंत्रपुरस्कृतं ॥ ४७ ॥ गृहाण दक्षिणं देव्याः पाणिना पद्मवर्चसा ॥ एवमुक्तः स जग्राहत
 स्याः पाणिं यथाविधि ॥ ४८ ॥ बृहस्पतिर्मंत्रविद्विजजापच जुहाव च ॥ एवं स्कंदस्य महिषी देवसेनां विदुर्जनाः ॥ ४९ ॥ षष्ठीयां ब्राह्मणाः प्रादुर्लक्ष्मीमासां सुखप्र
 दां ॥ सिनीवाली कुहूचैव सदृष्टिं पंचमं पराजितां ॥ ५० ॥ यदा स्कंदः पतिलब्धः शाश्वतो देवसेनया ॥ तदा तमाश्रय हृक्ष्मीः स्वयं देवी शरीरिणी ॥ ५१ ॥ श्रीजुष्टः पंच
 मीं स्कंदस्तस्माच्छ्रीपंचमीस्मृता ॥ षष्ठ्यां कृतार्थो भूद्यस्मात्तस्मात् षष्ठीमहातिथिः ॥ ५२ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि मार्कण्डेयसमाख्या पर्वणि आं
 गिरसे स्कंदोपाख्याने ऊनां त्रिंशदधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २२९ ॥ ॥ ४३ ॥ मार्कण्डेय उवाच श्रिया जुष्टं महासेनं देवसेनापतिकृ
 तं ॥ सप्तर्षिपत्न्यः षड्देव्यस्तत्सकाशमथागमन् ॥ १ ॥ ऋषिभिः संपरित्यक्ता धर्मयुक्ता महाव्रताः ॥ द्रुतमागम्य चोचुस्ता देवसेनापतिं प्रभुं ॥ २ ॥ वयं पुत्रपरित्य
 क्ता भर्ताभिर्देवसंमितैः ॥ अकारणाद्दुष्टतैस्तु पुण्यस्थानात्परिच्युताः ॥ ३ ॥ अस्माभिः किल जातस्त्वमितिकेनाप्युदाहृतं ॥ तत्सत्यमेतत्संश्रुत्य तस्मान्नस्मात्तुम
 हंसि ॥ ४ ॥ अक्षयश्च भवेत्स्वर्गस्त्वत्प्रसादाद्भिनः प्रभो ॥ त्वां पुत्रं चाप्यभीप्सामः कृत्वैतदनुगोभव ॥ ५ ॥ स्कंद उवाच मातरो हि भवंत्यो मे सुतो वोहमनि
 दिताः ॥ यद्वापीच्छत तत्सर्वं संप्रविष्यति वस्तथा ॥ ६ ॥ मार्कण्डेय उवाच विवक्षंतं ततः शक्रं किं कार्यमितिसो ब्रवीत् ॥ उक्तः स्कंदेन ब्रूहीतिसो ब्रवीद्वा स वस्त
 तः ॥ ७ ॥ अभिजित्स्पर्धमाना तुरोहिण्या कन्यसी स्वसा ॥ इच्छंती ज्येष्ठतां देवीतपस्तु वनंगता ॥ ८ ॥ तत्र मूढोऽस्मि भद्रं तेन क्षत्रं गगनाच्छ्रुतं ॥ कालं त्विमं परं
 स्कंदं ब्रह्मणा सह चिंतय ॥ ९ ॥ धनिष्ठादिस्तदा कालो ब्रह्मणा परिकल्पितः ॥ रोहिणीत्येव भवत्पूर्वमेवं संख्या समाभवत् ॥ १० ॥ एवमुक्ते तु शक्रेण त्रिदिवं कृतिका
 गताः ॥ नक्षत्रं सप्तशीर्षाभं भाति तद्द्विदिवं ॥ ११ ॥ विनता चाब्रवीत् स्कंदं मम त्वं पिंडदः सुतः ॥ इच्छामि नित्यमेवाहं त्वया पुत्रसहासितुं ॥ १२ ॥

सा च ज्येष्ठता स्पर्धया गगनात्च्युता अतो हं मूढोऽस्मि नक्षत्रसंख्या पूरणप्रकारस्याज्ञानादिति भावः ॥ ९ ॥ धनिष्ठादिरिति यस्य नक्षत्रस्याद्यक्षणे चंद्रसूर्यगुरुणां योगस्तद्युगादिनक्षत्रं तच्च पूर्वो रोहिण्यभूत् तदाभिजि
 त्यतनकाले तु एकन्यूनैरहोरात्रैर्भगणस्य भोगात्कृतयुगादिनक्षत्रं धनिष्ठैवाभवदित्यर्थः संख्या कलाकाष्ठादीनां ॥ १० ॥ तथा च कृतिकाभिरेव नक्षत्रसंख्या पूर्तिकुर्विति शकाशयं ज्ञात्वा तास्त्रिदिवंगताः ॥ ११ ॥
 ननु षट्कृतिकाः कथं सप्तशीर्षाभमित्यत आह विनतेति ऋषिपत्नीनामिव गरुडस्य अपि रूपं स्वाहायार्थं विनतत्सा हि त्यात्समशीर्षाभमित्यर्थः ॥ १२ ॥